

II

(Förberedande rättsakter)

EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om finansiella säkerhetsordningar"

(2002/C 48/01)

Den 26 april 2001 beslutade rådet att i enlighet med artikel 95 i EG-fördraget rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda förslag.

Sektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 21 november 2001 (Föredragande var Paulo Barros Vale).

Vid sin 386:e plenarsession den 28–29 november 2001 (sammanträdet den 28 november) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 104 röster för, 2 emot och en nedlagd röst.

1. Inledning

1.1. Bakgrunden till detta direktiv är de oklarheter i rättsligt avseende som föreligger beträffande systemen för avveckling av betalningar och värdepapper samt i fråga om centralbanker och andra aktörer på de finansiella marknaderna.

1.2. För att minska oklarheterna och införa skydd för de olika aktörerna har flera medlemsstater infört lagstiftning om avräkning eller sett över sina befintliga bestämmelser på området.

1.3. Antagandet av direktivet om slutlig avveckling var ett viktigt steg på vägen mot att upprätta sammanhängande rättsliga ramar för system för avveckling av betalningar och värdepapper.

1.4. Avvecklingsdirektivet är den hittills enda EU-rättsakt som reglerar säkerheter som ställs över nationsgränser vid

finansiella transaktioner. I kommissionens handlingsplan för finansiella tjänster gavs därför ett direktiv om gränsoverskridande användning av säkerheter högsta prioritet.

1.5. Direktivet skall tillämpas på finansiella instrument, betalningsmedel och korta transaktioner.

1.6. Direktivet skall endast gälla för offentliga myndigheter, centralbanker, finansiella institut som är föremål för tillsyn samt juridiska personer med en kapitalbas över 100 miljoner euro eller vars bruttotillgångar översteg en miljard euro vid det tillfälle då säkerheten faktiskt ställdes, enligt den senaste redovisning som offentliggjorts högst två år före detta tillfälle.

1.7. Enligt kommissionen har det föreslagna direktivet följande mål:

— Att säkerställa att det finns effektiva ordningar som är så enkla att tillämpa som möjligt för upprättandet av säkerheter, genom äganderättsöverföring eller pantsättning.

- Att i begränsad utsträckning skydda säkerhetsordningar mot vissa bestämmelser i insolvenslagstiftningen, särskilt sådana som kan förhindra att en säkerhet realiserar på ett effektivt sätt eller skapa tvivel om giltigheten av tekniker som slutavräkning, "top-up collateral" och utbyte av säkerheter.
- Att skapa säkerhet i rättsligt avseende när det gäller vilken nationell lagstiftning som skall tillämpas på kontoförda finansiella instrument som ställs som säkerheter över nationsgränserna genom en utvidgning av tillämpningsområdet för den princip som antogs genom artikel 9.2 i avvecklingsdirektivet.
- Att begränsa de ekonomiskt betungande kraven på användningen av säkerheter på de finansiella marknaderna när säkerheter skall upprättas eller göras gällande.
- Att säkerställa att pantsättning ges samma giltighet som återköpsavtal.

2. Allmänna kommentarer

2.1. ESK stöder att man inrättar ett system som gör det möjligt att tillhandahålla säkerheter snabbare och enklare. Kommittén anser emellertid att vissa aspekter bör uppmärksammas mer för att motverka att principerna om jämvikt på marknaden och likhet inför lagen åsidosätts.

2.2. Förslaget till direktiv innebär att säkerheten, som i dag deponeras som pant, rent faktiskt övergår i säkerhetstagarens ägo från och med det att parterna ingått ett avtal. Denna viktiga ändring väcker en del frågor.

2.2.1. I samband med att direktivet skall genomföras i varje medlemsstats lagstiftning kan det visa sig vara oförenligt med nationella bestämmelser. Flera medlemsstater har redan uttryckt sådana farhågor i rådet, och det är inte självklart att genomförandet blir problemfritt.

2.2.2. Det är också viktigt att inrätta ett system för att informera operatörer och borgenärer i samma stund som en säkerhet ställs av en viss aktör, så att det finns ständigt insyn i hur stora aktörens egentliga tillgångar är. I och med att det rör sig om ett nytt och oprövat system krävs stor insyn för att skapa förtroende för systemet.

2.2.3. Det behövs också klarhet kring situationer som innebär bristande uppfyllelse och medför att säkerhetsordning-

en skall genomföras. Det måste redan från början finnas en förteckning över samtliga utlösande händelser. Om inte detta krav beaktas kan det uppstå allvarliga situationer som skadar det föreslagna systemets trovärdighet.

3. Särskilda kommentarer

3.1. För att undvika missbruk av lagen är det är nödvändigt att klargöra vilken som är den utlösande händelsen när en säkerhet tas i anspråk. Man bör också kontrollera att denna utlösande händelse omfattas av lagstiftningen.

3.2. Kan de tillgångar som ställs som säkerhet inom ramen för detta direktiv endast utgöras av säkerhetsställarens faktiska tillgångar eller kan de även utgöras av säkerheter som tredje man har deponerat hos säkerhetsställaren? Detta måste klargöras.

3.3. Det är viktigt att begränsa tillämpningen av direktivet till verksamhet inom inrättningar med sakkunnig personal. Annars skulle direktivets mål äventyras, eftersom området är så pass rättsligt komplicerat.

3.4. Det är viktigt att ta hänsyn till att detta skapar ett prejudikat som kan påverka situationen för andra typer av borgenärer och inverka på principerna i konkurslagstiftningen och det skydd som dessa ger borgenärerna. Man bör beakta den universalitetsprincip som gäller för borgenärernas rättigheter och ta hänsyn till om den påverkas av de föreslagna bestämmelserna.

3.5. Man bör se till att det finns åtgärder som skyddar säkerhetsställaren om säkerhetstagaren blir insolvent.

3.6. Det verkar heller inte klart vilka villkor som gäller för tillämpningen av lagstiftningen om gäldenären inte går i konkurs utan i stället skall genomgå rekonstruktion. Dessa båda situationer är mycket olika och har olika syften, och tillämpningen av de föreslagna principerna bör anpassas efter dessa skilda situationer.

4. Förslag till system för insyn och allmänt skydd av borgenärer

4.1. ESK finner det inte godtagbart att detta innovativa system börjar tillämpas utan att man samtidigt inför ett informationssystem med fritt tillträde och allmän sökning. Detta system bör göra det möjligt att få fullständigt uppdaterad information om samtliga säkerheter som ställts av olika berörda aktörer.

4.2. Denna databas, där säkerhetsordningar obligatoriskt skall registreras, skulle kunna upprättas hos Europeiska centralbanken eller någon annan oberoende och trovärdig aktör som förvaltar basen på grundval av särskilda bestämmelser med utgångspunkt i de allmänna principerna om tillsyn.

4.3. Endast ett register där samtliga säkerheter finns upptagna under hela sin giltighetstid och som fritt kan konsulteras skulle ge den insyn och trygghet som krävs för att samtliga borgenärer, leverantörer, aktieägare m.fl. hela tiden skall kunna göra sig en tydlig bild av säkerhetsställarens verkliga tillgångar.

Bryssel den 28 november 2001.

5. Slutsatser

5.1. Förslaget är viktigt och unikt och kommer att ha konsekvenser för den befintliga rättsordningen. Därför bör man fördjupa förslaget och införliva ändringar som möjliggör större insyn och trygghet vid tillämpningen och tryggar principen om allmänt skydd av borgenärer och den universalitetsprincip som gäller för deras rättigheter. ESK skulle med glädje yttra sig om ett nytt förslag där kommissionen tagit fasta på synpunkterna i föreliggande yttrande.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Göke FRERICHS

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "XXX:e rapporten om konkurrenspolitiken (2000)"

(2002/C 48/02)

Den 10 maj 2001 beslutade kommissionen att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om "XXX:e rapporten om konkurrenspolitiken (2000)".

Sektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion som ansvarat för det förberedande arbetet, antog sitt yttrande den 21 november 2001. Föredragande var Mario Sepi.

Vid sin 386:e plenarsession den 28 november 2001 antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 108 röster för, 1 röst emot och 1 nedlagd röst.

1. Inledning – allmän bakgrund

1.1. Förutom att utgöra en regelbundet återkommande rapport om verksamheten vid GD Konkurrens, erbjuder den XXX:e rapporten om konkurrenspolitiken en rad viktiga indikationer om framtiden för detta politikområde.

1.2. Viktiga "institutionella" nyheter som eurons införande, och internationella som globaliseringens utveckling och den förestående utvidgningen, liksom den ökade öppenheten inom

detta politikområde som befinner sig i en fas av tekniska förändringar och industrikoncentrationer, har fått GD Konkurrens att genomföra några grundläggande förändringar vad gäller strukturer och metoder.

1.3. Allt sammantaget gör detta till ett viktigt yttrande. Snarare än att uttala oss om sådant som redan skett kommer vi att ta detta som utgångspunkt för att lyfta fram dessa förändringar och att peka på de möjligheter som de erbjuder.